

1. Obiekt

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. MATKI BOSKIEJ POCIESZENIA

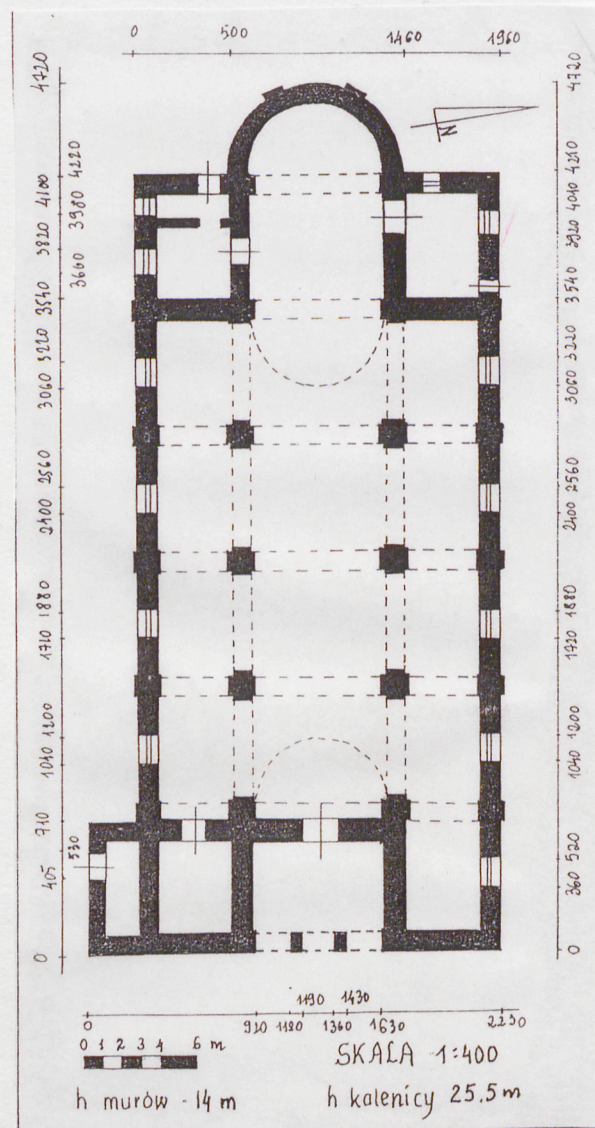
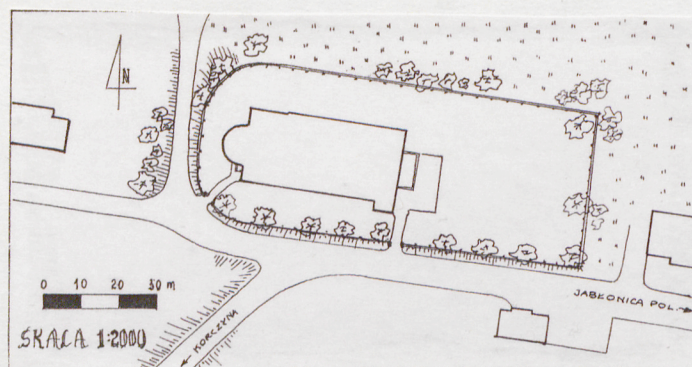
2. Czas powstania

1930-34 r.

3. Miejscowość

KOMBORNIA

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

4. Adres

Kombornia 38-421

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo krośnińskie

gmina Korczyna pow. UROŚNO

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna
1 VI 1975

województwo rzeszowskie

powiat Krosno

8. Właściciel i jego adres

Parafia rzymsko-katolicka w
Komborni

Kombornia 38-421

9. Użytkownik i jego adres

J.W.

10. Rejestr zabytków

A-209

Nr

4.09. 1990 r.

data

Pierwotny drewniany kościół w Komborni wzmiankowany jest po raz pierwszy w 1494 r., jako filialny dla parafii w Krośnie. Za panowania króla Zygmunta I ustanowiono w Komborni samodzielną parafię. W XVI w. do r. 1596 kościół w posiadaniu kalwinów. Wg. miejscowej tradycji ów pierwszy drewniany kościół miał spłonąć w wyniku najazdu tatarskiego w 1624 r., po czym wkrótce zbudowano kolejny - również drewniany. Wersję tą przyjął autor pracy o drewnianym kościele w Komborni Zbigniew Hornung. W świetle najnowszych ustaleń i analizy materiału ikonograficznego można przyjąć, iż w roku 1624 kościół uległ jedynie uszkodzeniu, a następnie został odnowiony i częściowo przebudowany /dodanie wieży i sobót, wymiana więźby/. W 1855 r. do południowej ściany prezbiterium dobudowano murowaną kaplicę grobową Urbańskich, a następnie od pn. dodano murowaną zakrystię. W takim stanie kościół przetrwał do maja 1932 r.

Kilkanaście lat wcześniej, w 1913 r. proboszcz komborski Jakub Jarosz wyszedł z inicjatywą budowy nowego-murowanego kościoła. Projekt wykonał lwowski architekt Janusz Bagiński. W r. 1931 bez zgody władz konserwatorskich wokół starego kościoła zaczęto wznosić fundamenty nowego. Mimo realnej perspektywy przeniesienia drewnianego kościoła do sąsiedniej Malinówki, w nocy z 19 na 20 maja 1932 r. mieszkańcy wsi bez jakiegokolwiek zezwolenia rozebrali bezcenny zabytek. Budowa nowej świątyni postępowała bardzo szybko. W 1933 r. ukończono ściany obwodowe, w 1934 założono sklepienia, a 11 listopada tego roku kościół został poświęcony.

Pozostałością starego kościoła jest zachowane w obecnej budowli wyposażenie ruchome, w tym ołtarz gł., a także fragment belki tęczowej przechowywany w siedzibie PSOZ w Krośnie.

Kościół usytuowany jest w centrum wsi przy drodze z Jabłonicy Polskiej do Korczyny, na wyniosłym wzgórzu stanowiącym najwyżej położony punkt wsi. Kościół otacza murowane ogrodzenie w postaci kutych krat osadzonych na murowanych, ceglanych filarach. W sąsiedztwie kościoła zabudowania wiejskie.

Materiał i konstrukcja - kościół murowany z cegły; ściany zewnętrzne o licu ceglany, spoinowane; cokół licowany piaskowcem. Wnętrze nakryte sklepieniem kolebkowym z lunetami, wykonanym na bazie metalowej siatki pokrytej cienką warstwą zaprawy. W nawach bocznych, kruchcie zach., zakrystii i składziku stropy żelbetowe, płaskie. Więźba konstrukcji płatwiowo-kleszczowej. Dach nad prezbiterium przedzielony od dachu nawy głównej murowaną ścianą szczytową, zwieńczoną sygnaturką. Dachy kryte blachą ocynkową. Posadzka terakotowa, dwubarwna, ułożona w szachownicę. Schody zewnętrzne betonowe. Otwory okienne prostokątne, w nawie gł. zamknięte łukiem półokrągłym: w nawach bocznych i przybudówkach prezbiterium zamknięte łukiem odcinkowym. Okna witrażowe, osadzone w metalowych ramach o podziale szczeblinowym. Otwory drzwiowe prostokątne, zamknięte łukiem półokrągłym /drzwi główne i drzwi pod chórem muzycznym/ i odcinkowym /pozostałe/. Drzwi płycinowe jedno i dwuskrzydłowe; drzwi pod chórem muzycznym przeszklone.

Rzut - trójnawowa, beztranseptowa bazylika na rzucie wydłużonego prostokąta, z wyodrębnionym krótkim prezbiterium zamkniętym półkolistą absydą. Po bokach prezbiterium od pn. i pd. dwa prostokątne pomieszczenia: zakrystia i składzik. Korpus nawowy czteroprzęsłowy; nawa główna od bocznych przedzielona szerokimi arkadami wspartymi na niskich, masywnych filarach o przekroju krzyża greckiego. Na osi kościoła od strony wschodniej głęboki przedsionek tej samej szerokości co nawa główna, otwarty na zewnątrz trzema arkadami wspartymi na dwóch czworobocznych filarach. Ponad przedsionkiem chór muzyczny. W narożniku pd.-wsch. dzwonnica na rzucie zbliżonym do kwadratu.

Bryła - nawa główna i prezbiterium tej samej wysokości, nakryte wysokim dwuspadowym dachem o jednej kalenicy, przedzielonym murowaną ścianą szczytową zwieńczoną sygnaturką, od wschodu dach zamknięty ceglany szczytem, od zachodu, nad absydą opadający wielopołaciowo. Absyda półkolistą tej samej wysokości co prezbiterium. Ściany nawy gł. i prezbiterium opięte masywnymi przyporami. Nawy boczne znacznie niższe od nawy gł. nakryte daszkami pulpitowymi. Przybudówki prezbiterium o wysokości zbliżonej do naw bocznych, nakryte daszkami pulpitowymi. W narożu pd.-wsch. ażurowa dzwonnica nakryta niskim czterospadowym dachem, zwieńczonym krzyżem.

Elewacje - proste, bez dekoracji, z surowej cegły, spoinowane. Narożniki i arkady przedionka w fasadzie ujęte boniowanymi obramowaniami. Korony murów nawy gł. i bocznych zwieńczone profilowanym gzymsem. W szczycie fasady prostokątna, zamknięta półkoliście, konchowa nisza z figurą Matki Boskiej. Boczne ściany dzwonnicy rozczłonkowane półkoliście zamkniętymi arkadami.

Wnętrze - nawa gł. wyższa od bocznych, tej samej wysokości i szerokości co prezbiterium, nakryta sklepieniem kolebkowym z lunetami, wspartym na wydających gurtach; otwarta na nawy boczne szerokimi półkoliście zamkniętymi arkadami. Stropy naw bocznych podtrzymywane przez półkoliście zamknięte łuki transwersalne. Wzdłuż ściany wsch. chór muzyczny, wsparty na szerokiej murowanej arkadzie.

<p>14. Kubatura</p> <p>10200 m³</p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p> <p>1060 m²</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>sakralne</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>sakralne</p>
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja</p> <p>W poł. lat 80-tych zaimpregnowano więźbę dachową a następnie pomalowano dachy kościoła. Systematycznie odnawiane jest ruchome wyposażenie, pochodzące ze starego drewnianego kościoła.</p>		<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Ogólny stan zachowania obiektu dobry. Widoczne są jednak zawilgocenie ścian od strony północnej oraz pęknięcia w sklepieniu, wynikające jak się wydaje z jego prowizorycznej konstrukcji. Więźba nad nawą gł. częściowo zaatakowana przez drewnojady i grzyby.</p> <p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <p>Należy osuszyć ściany kościoła i zaimpregnować więźbę dachową środkami grzybo i owadobójczymi. Dążyć do wymiany pokrycia dachowego z blachy ocynkowanej na dachówkę ceramiczną.</p>	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowania)

22. Bibliografia

- Hornung Z., Kościół drewniany w Komborni, Biuletyn Historii Sztuki i Kultury, Rok XI, nr 3/4, Warszawa 1949, s. 358-367.
- Stolet F., Śnieżyńska - Stoletowa E., Katalog zabytków sztuki w Polsce, seria nowa t. 1, woj. krośnieńskie, z. 1, Krosno, Dukla i okolice, Warszawa 1977, s. 59-60.

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsca przechowania sygnatury)

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst mgr Mariusz Czuba XII 1993 r. *Mariusz Czuba*
imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki mgr Mariusz Czuba XII 1993 r. *Mariusz Czuba*
imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotograf. mgr Mariusz Czuba XII 1993 r. *Mariusz Czuba*
imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowania negatywów PSOZ OW Krosno

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

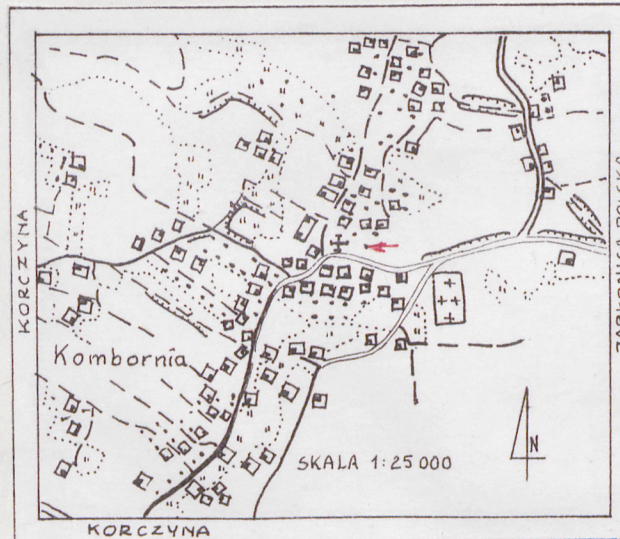
Wkładka.

1. Miejscowość
KOMBORNIA

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)
Kościół parafialny p.w. Matki Boskiej Pocieszenia

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) **opis c.d., plan orientacyjny i 11 zdjęć: 1. fasada, 2. widok od pd., 3. widok od pd.-zach., 4. widok od pn.-wsch., 5. wnętrze - widok ogólny, 6. wnętrze -**

pd. elewacja nawy gł., 7. sklepienie nawy gł., 8. pn. nawa boczna, 9. ołtarz gł., 10. więźba dachowa, 11. chór muzyczny.
Wypożyczenie - przeniesione z rozebranego, drewnianego kościoła, pochodzące z XVII i XVIII w. ołtarz gł. /przed 1775 r./, dwa ołtarze boczne, ambona, chrzcielnica, prospekt organowy, dwie kamienne kropielnice, feretrony i obrazy, w tym Koronacja Matki Boskiej z 1 poł. w. XVII. W dzwonnicy gotycki dzwon z w. XV.
Instalacje - elektryczna, nagłaśniająca.

Wkładkę założył: **mgr Mariusz Czuba XII 1993 r.**

(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: **PSOZ OW Krosno**

jed. W.A. Olsztyn z. 135/S
OZGraf. Z.P. Ostroda z. 676 n. 40 000

Wzór ODZ 1978 r.

5,

6,

7,

8,

9,

10,

11,

